

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Prenumerațiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprile-Iuniu al anului 1890, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Martiu 1890, să înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei șșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, în 21 Martiu.

În Rusia domnesce mare nemulțămire, și ea până acuma s'a manifestat în forma demonstrațiunii studenților dela universități. Demonstrațiunile s'au început în vechia capitală a imperiului colos, în Moscva cea sănătă, care este centrul vieții slave, reședința veche a țarilor, și acuma inima, din care se varsă sângele slavismului și al panslavismului prin toate arterele, și nutrește unitatea de rasă în toate popoarele slave de pe fața pământului. La Moscva călătoresc toți bărbații slavi, cari caută alinarea durerilor lor naționale și confesionale, și se întorc acasă oțeliți. Și dacă vom face o revistă asupra popoarelor slave, vom afla peregrinagiul conducătorilor lor: Rieger din Bohemia, metropolitul Michail și Pasici din Serbia, întrăgă ceta patrioților bulgari în frunte cu metropolitul Clemente, toți și-au făcut peregrinagiul la Moscva, spre a afla alinarea durerilor lor, fericirea patriei lor dela atotputernicul țar.

În inima Rusiei s'au început deci miscarea tinerilor inteligenți, cari adăpați la isvorul cel limpede al culturii, s'au îngrozit de țipetul de durere, eșit din peptul martirilor politici din Siberia.

În Europa noastră civilisată, unde avem libertatea de a ne plânge cu graiu viu și în presă, unde avem garantată libertatea personală, averea și viața, în statele noastre, unde domnesce dreptatea nici închipui nu ne putem lucrurile, cari se întâmplă în

Rusia. Noi nu ne putem închipui, că în tot momentul se poate opri la poartă o telă cu doi cai, că eu, fără a fi întrebat, sum aruncat în cătuși, legat de osia telegei, și tirat spre Siberia, în valea plângerei, de unde nu mai am mântuire, unde nu mi se face judecată, nu mi se dă ocaziune să me apăr, ci sum dat în mâna călăului, care are trista datorință, să mi măsore cu curăua pe spate până rămân mort.

Numai în sinacsarele din Mineiu, în viața sfinților am mai cetit noi asemenea procederi, asemenea chinuri, pe cari cu resignațiune le răbdau pentru evangelia lui Christos.

Persecuțiunile făceau pe oameni fanatici, și se înșinuan creștinii cu miile, ca să móră pentru numele lui Christos.

Evangelia libertății o au propovedit și în Rusia bărbații, cari sufer muncile în Siberia. Acastă evangeliă a fanatisat junimea, care strigă după libertate, și protestează contra chinurilor martirilor politici.

Numai așa putem înțelege demonstrațiunile studenților din Rusia, ca fanaticism pentru cauza libertății și pentru sôrta nefericiților martiri politici, al căror țipet de durere a străbătut în totă Europa, și au aflat viu resunet în peptul tuturor oamenilor iubitori de dreptate, iubitori de libertate.

Rusia și în fața acestor miscări, cari nu mai sunt ale clasei neculte, ci ale celei luminate, care încă nu și-au luat refugiu nici la bombe, nici la dinamită, în fața acestor miscări Rusia și acuma și-a pus în lucrare mijlocele, cu cari și până acuma au sugrumat miscările în favorul libertății: terorizarea și în urmă furcile.

Mijlocele acestea de bună sémă vor avea rezultatul dorit. S'au încuiat universitățile, și s'au pus la cale agenții, cari au misiunea să erueze pe capii miscărei, și să urmeze procedura obicinuită.

Rezultatul deocamdată va fi, că se va înmulți numărul martirilor nenorociți. Europa va privi din nou la privelestea, cum alergă tristul conduct de telege spre locul de martiriu al bărbaților, cari cu evangelia lui Christos în mână au cerut egalitate înaintea lui Dumnezeu, și înaintea oamenilor.

Tabloul e îngrozitoriu, și noi dacă nu putem mai mult, cel puțin în numele libertății să ne exprimăm simpatia cu bărbații, cari pentru libertate se jertfesc tocmai în presera ăilelor, când sânta maica noastră biserică serbeză amintirea ăilelor, în cari Mântuitorul lumii s'a jertfit, ca să ne elibereze din robia cea vecinică.

Sibiu, în 21 Martiu.

Dacă nu am avea autonomia bisericească, ar trebui să luptăm din toate puterile ca să o câștigăm.

Mulțămită lui Dumnezeu și luptelor celor continue și drepte a fruntașilor nostri, noi avem — am pute dice — cea mai frumoasă autonomie bisericească și nu ne rămâne decât ca între marginile acelei autonomii să fim fie-care la postul seu.

Și acesta ar trebui să ne însuflețescă chiar și atunci, când statul, în care trăim ar fi un stat ortodox, și când acela ne ar lua sub scutul seu; dar apoi, când vedem, că statul presionază, unde numai poate tendențele autonome ale diferitelor confesiuni și voesce ca din ce în ce să câștige mai mult tereu pentru puterea sa, pentru validitatea dreptului de amestec până în cele mai de jos pături.

Dacă privim la organele chemate a forma organismul din biserică, apoi vedem, că până când cele de sus funcționează de tot regulat și rezolvă agendele rezervate lor în totă acuratețea, cele de jos, cu puține excepțiuni, ne pun la serioase gânduri.

Adese ori ne am întrebat, că cum este posibil ca rațiociniul unei biserici să nu fie nici după aui înaintat sinodului parochial spre a-l esamina, și răspunsul a cădut în aceste casuri totdeauna în defavorul organelor concredate cu finalizarea acestui act, în prima linie a comitetului parochial și a parochului, cari nu sunt conșcii de chemarea lor.

Ni se comunică, că în unele locuri elementul mirean inteligent este scos cu totul afară din afacerile tractuali, și în loc de oameni inteligenți se aleg mireni neinițiați în drepturile și datorințele, ce le au, cari nu se interesază de lucruri, și așa se zădărnicesce ținerea sinodului din cauză, că nu se adună numărul recerut preste jumătate.

Aceste stări de lucruri pe cei buni îi disgustează, afacerile nu și află rezolvirea lor, an de an nu se cetesce un raport despre starea tractului, căci nu ai cui 'l ceti, ori și mai rău, în unele locuri nici că se prezintă un atare raport.

Așa de bună sémă nu e bine.

Conservativă și biserică noastră ca toate bisericile, ea trebuie să aibă îndelungă răbdare, dar în urma urmelor cei ce se ved ocrotiți de ea în loc ca să pună o mână pe inimă și alta pre lucru, perseveră și mai departe în proverbiala-le inerție, fără să vadă, că lumea dă înaintea și cel ce ași nu merge cu lumea, rămâne inderăpt, și timpul trecut în perdere nu se mai întorce pentru noi.

Fost-au și timpuri, în care poporul nostru a stat mai bine ca ași, fost-au ăile, când sërăcia și

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Pilde filosofesti de pre limba cea próstă grecescă talmăcite romănesce.

(Urmare.)

734. Cu greu lucru-i a se supune nestine poruncilor altuia, fiind el obicinuit a porunci, și a pătimî rău, fiind crescut între răsfațaciuni.

735. Măcar o mie de rele de ar face un om din cei prosti, nimenea nu le socotesce, érá un domn de va face numai o greșală, se gonesce dintr'o țară într'alta.

736. Nu face rău slugilor tale fără de vină, pentru-că nu i-ai zidit tu; lasă gândul cel rău, ce ai asupra lor, și-ți adă aminte, că ai și tu stăpân mai mare decât tine.

737. Mijlocitoriul cel bun este aripă omului celui ce cere vre-un lucru.

738. Împerații sunt, ca să păzescă legile, érá legile cele bine păzite măresc slava împeraților.

739. Nu este nici un împărat fără supuși, ér de nu vor fi supuși bogăți, împăratul se cade să-i socotescă ca într'o nimic.

740. Socotéla, pentru carea și cinstesce fieste cine țara sa mai mult decât alt loc este, pentru-că socotim, că într'aceea suntem mai întăriți decât într'altă țară.

741. Vrășmașul cel mai vătămătoriu este acela ce-și ascunde gândul seu.

742. Cei ce cere, și ia un lucru, ce nu i se cade, puțin se folosese de densus.

743. Pochta a dobândi averea străină, este ne-trebnicia cea mai de pre urmă.

744. Vitezul se cade să cinstescă mai mult înțelepciunea decât vitejia.

745. Tocmelele, aședemêntrurile și făgăduelile nu sunt întărite fără numai când se țin cu bună încredințare.

746. Pochta cea neînfrănată n'ajunge nici odată undeva.

747. Cel ce este rob pochtelor sale, este mai de defăimat decât cel ce este cumpărat cu bani.

748. Zavistnicul este pururea mâniaș asupra celui ce l'au vătămă.

749. Ori în ce stare te vei afla, să fii pururea smerit.

750. De multe ori ostenim pentru lucruri ce ne aduc stricăciune.

751. Ori în ce casă vei întră, să fii stăpânitoriu și ochilor tei, și limbei tale.

752. Până a nu vorbi socotesce-te, ce vor să-ți răspundă cei ce te vor auđi.

753. La două lucruri se cade să fii cu cumpet: la mâncare și la cuvinte.

754. Pretenul al căruia preteșug este numai de folosul seu, este asemenea cu vânătorul, ce aruncă grăul pentru folosul seu, ér nu pentru-ca să hrănescă paserile.

755. Nu te nevoi să faci altora, ceea ce nu socotesci, că va fi de folos pentru tine.

756. Nu-ți vadi taina nici la mueri, nici la copii.

757. O cât sunt de nenorociți, ceia ce alta nu socotesce, fără numai să grămădescă avuție, că mai pre urmă mor, și cu mare întristăciune o lasă.

758. Nu te băga să tâlcuesci, ceea-ce n'ai învățat.

759. Nu face vorbe lungi cu oamenii, ce sunt mai mari decât tine.

760. Cel ce nu se ajutorază de cei mai de jos decât densus, se biruesce de cei ce sunt mai sus decât densus.

761. Mórtea este odichna sërăcilor.

762. Păzesce-te la călătorie să nu mergi înainte fără soții.

763. Un lucru, ce lăuntru e rău, și la vedelă este bun, se cinstesce întru pușintică vreme; érá cinstea și lauda lucrului, ce adevărat este bun, nu conțenesece în veci.

(Va urma.)

grijile familiari nu 'l copleșiră așa ca acum și în acele timpuri era mai ușor de a ridică o scôlă sau a creă un fond scolar și parochial, dar durere, nu a fost omul, care se pună mâna pe bolnavul și s'el bage în lac.

Acum timpurile sunt mai grele, dar poporul încă tot nu e așa de stricat ca se nu facă, ce pôte. Bunăvoința nu-i lipsese și unde e bunăvoință, e lucrul jumătate isprăvit, dar bunăvoință trebuie să fie în continuu ținută în trezvie, el vrea să vadă că se face începutul și că cei din fruntea afacerilor nu vênéză numai interesele lor.

Revista politică.

Unele foi din capitală au adus în zilele trecute scirea, că actualul ministru de rebel Bauer și comandantul de corp din Viena Schönfeld își vor înaintă demisiunea. Scirea s'a dat fără nici o rezervă, cu tôte acestea ea a fost mai târziu desmintită.

Fôia din Budapesta, ȳice „B. Tgblat“, revenind asupra acestei cestiuni, ȳice că există în ea ôre-care probabilitate. În special încât privește pe bar. Bauer se scie, că numai cu mare greutate s'a înduplecat a fi ministru de rêsboiu, ér de un an de ȳile faimele despre demisionarea sa n'au fost rari. Baronul Bauer nu va demisionă însé din cauza de sănătate, ci motivul principal va fi creditul estraordinar, ce va fi nevoit s'el astérnă delegațiunilor.

După numita fôie delegațiunile au dovadă la mână, că ministerul comun nu va mai veni cu atătea credite suplimentare și acésta dovadă s'a stors, când acestea credite s'au urcat așa de tare pentru sporirea forțelor armate. Ministerul, dacă va fi ca și acum se se sporéscă aceste forțe ori se se facă reforme, va trebui să astérnă credit estra-ordinar, ér delegațiunile nu se scie, că nu vor rêspinge aceste credite.

Încât privește pe succesorul seu însé nu se crede a fi actualul comandant al corpului 12 de armată, Sveteney, carele a fost adus în combinațiune din partea foilor, ci mai probabil e, că va ajunge Fejérváry, carele a dat până acum multe doveđi de capacitate în administrațiunea armatei și pe lângă aceea e și mai înaintat și în rang.

Comandantul din Viena Schönfeld, dacă va fi se și dea demisiunea, de sigur și-o va dá din cauză sanitară și acestei demisiuni nu i se pôte atribui nici o importanță politică; ér încât privește pe persoanele, ce-l vor înlocui, combinațiunile sunt premature.

Miseria, ce domnesce în Galiția mai ales printre ruteni a pêtruns până în adêncul inimei pe îndurătorea Rusie, ca se sară în ajutoriu cu mijlôce, pentru a ușurâ sôrtea celor ce sufer, cu cari e îndurată prin sânge. Comitetul de binefacere din Rusia a espedat pe séma rutenilor mai multe deci de mii de fl. și cantități colosale de bucate. Pentru a se puté transportă bucatele fără a se mai plăti vamă, rutenii s'au îndreptat cu o rugare către guvernul țerei.

Cu începerea conferinții internaționale din Berlin a isbucnit și crisa bismarckiană, ér deodată cu terminarea conferinței s'a întâmplat și depărtarea cancelarului din Berlin la Fridrichsruhe. Înainte de depărtare, fostul cancelar s'a prezentat la momentul fostului seu monarch Wilhelm I și și a luat rămas bun, depunând o corônă scumpă pe sicriu. Depărtarea însași s'a făcut între cele mai însuflețite ovațiuni ale poporului german și cu o pompă, ce numai capilor încoronați le este dat a o avé.

Cu ocaziunea dezbaterii bugetului de esterne în camera României dl Mih. Cogălnicean a sulevat din nou cestiunea înființării unor consulate nône. Oratorul a pretins mai întâiu ca se se suprimé consulatul român din Constantinople, ér în schimb se se înființeze consulate la Chișineu, Ismail, Cernăuți, Brașov și în alte puncte unde recer interesele României, accentuând tot deodată și cheltuelile enorme ce se speséză Rusia și Austro Ungaria prin mulțimea consulatelor, ce le-a creat.

Ministrul de esterne, dl Lahovari, combătând amandamentul făcut de dl Cogălnicean, a accentuat, că înființarea acestor consulate nu mai au ađi însemnătatea din trecut, căci ele au mai mult un caracter comercial decât politic. Cu înființarea lor se recer sume enorme, ér acum lipsesc fondurile, cu cari s'ar putea acoperi astfel de cheltueli. Dacă dl Cogălnicean însé stărue așa de mult pentru crearea consulatelor nône se formeze un proiect, pe care votându l camera dênsul îl va pune în practică.

Meetingurile, ce sau ținut în Anglia cu scop de a protestă contra maltratărilor, ce se comit de Rusia cu bărbații, cari sunt transportați în Siberia pentru delictes politice, au aflat rêsunet mare și în lăuntru Rusiei. Studenții universitari dela vre-o șase universități au protestat contra acestor procederi neumane cu bărbații, cari îndrăsnesc a și manifestă credul lor politic. Ingrigirea dela cercurile din Pe-

tersburg e și mai mare, căci s'a dovedit, că studenții au fost ațiați de revoltanți și că s'a dat totdeo dată și peste o conjurațiune contra țarului.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Viena, 31 Martiu. Cu ocaziunea trecerei din Bucuresci spre Constantinopol, principele de corônă italian a fost salutat pe pământul bulgar de principele Ferdinand de Coburg prin un reprezentant al seu, carele i-a inmanuat mostenitoriului italian o scrisóre a principelui bulgar, în care acesta și exprimă dorința de al puté salută în persoană în nesce „timpuri mai bune decât aceste.“

Aceste cuvinte sunt de o mare importanță. Ele tradéză situațiunea, în care se află acésta țerișóră și o tradéză chiar prin cuvintele principelui, despre care s'a scris mai ales prin presa monarchiei nôstre, că se află consolidat pe tronul bulgar și că nu mai lipsese decât recunoscerea sa din partea puterilor europene.

Nu se scie, dacă principele a scris-o acésta referitoriu la pozițiunea politică internă, ori a scris-o cu privire la politica esternă a principatului bulgar.

Pentru noi, dacă vom consideră desfășurările din lăuntru, precum și desvoltarea lucrurilor din afară, vorbele principelui se pot referi la ambele cestiuni.

Înlăuntru țerei mai duréză încă și acum penibila impresiune, ce se provôcă și se accentuéză tot mai tare prin destăinuirile instrucțiunei contra maiorului Panița, carele singur a mărturisit, că chiar cu o sguuire din temelii a statului bulgar a voit se mijlocéscă o împăcare între Rusia și bulgari, și pentru care scop vor cadé jertfă atăta fii ai Bulgariei.

În fața politice esterne, cuvintele principelui sunt tot atât de legitimate, căci situațiunea întru nimic nu s'a schimbat în favorul Bulgariei.

Cuvintele principelui sunt deci o icônă fidelă a situațiunei patriei sale, pentru care voesce se și sacrificie și viața și ele desmintesc mult iluziunea ce și făcea presa monarchiei nôstre, carea în avêntul seu afla înlăuntru Bulgariei cea mai bună ordine și relațiunile cele mai escelent consolidate, ér în afară o schimbare favorabilă a situațiunei pentru Bulgaria.

De altfel Bulgaria încă pe la începutul anului acéstaia visa realizarea dorințelor sale și implinirea vremii, de a trăi în „timpuri mai fericite“; și acésta cu atât mai vêrtos, că Rusia prin un pas, care s'a dovedit de greșit, a pretins guvernului bulgar rebonificarea cheltuelilor, ér guvernul austriac și ungar incuviințase imprumulul, ce l'a făcut Bulgaria.

Spre realizarea acestui vis s'a întreprins o acțiune chiar din partea guvernului bulgar, întrevinind la înalta Pörtă pentru legitimarea dorințelor sale.

Acéstă acțiune s'a manifestat la început cu mare energie.

Înalta Pörtă numai e puternică, ea abia își pôte satisfacé celor mai necesare trebuințe laurice ale sale, decum se mai pôtă influință prea tare și în afară pentru trebuințele altora. Așa se esplică numai lucrul pentru-ce marele vizir a pus cererea Bulgariei ad acta și n'a aflat cu cale a dá batêr un rêspons măgulitoriu vasalilor sei.

În special Rusia o ține mereu de chică cu desdaunarea cheltuelilor din rêsboiul româno-ruso-turc, cheltueli, pe cari Turcia numai cu mare greutate le mai pôte suportă.

Acésta atitudine a Turciei, carea în locul prim e chemată a resolvî cauza bulgară, n'a putut provocă decât nemulțămire în cercurile din Bulgaria și nemulțămirea acésta se accentuéză tot mai mult.

Foile bulgare țin sus stindardul și ȳilnice eruéză acéstă cestiune în terminii cei mai însuflețiti, condamnând tot deodată umilința Turciei în fața statelor europene.

În espunerile lor înflăcărâte foile merg așa de departe, încât pretind proclamarea independenții bulgare, dacă Europa nu voesce se le împlinéscă dorința și dacă Turcia stă mută la glasul lor.

Dl Stambuloff are de cuget a supune acéstă cestiune din nou sobraniei și precum se vestesce, se se alégă o comisiune, care se lucreze mereu în acéstă direcțiune, regulându se cauza bulgară chiar și numai prin însași Bulgaria, dacă celelalte puteri rămân rēci la tôte recercările, ce se fac din partea bulgarilor.

În tot cazul acest avênt național și patriotic este de invidiat; întrebarea este numai, dacă în adêvr prin pașii ce se întreprind, principele Ferdinand va puté salută „pe mostenitoriul de tron“ al Italiei în „timpuri mai fericite“ X.

Din trecutul și prezentul comunei Rêsinariu

de

Petru Broté.

Rêsinariu în Martiu 1890.

Tempora mutantur, et nos mutamur in illis.

Teritoriul Rêsinariului stă din :

940 jugere și 760 orgii pătrate arătură;
187 jugere și 1096 orgii pătrate grădini;
3,123 jugere și 940 orgii □ fênațe cu liveđi de cósă în câmp și pe cósțe;
4,910 jugere și 716 orgii □ pășune comună;
17,995 jugere și 194 orgii □ pădure comună, între care se află și 7 munți;
691 jugere și 1198 orgii □ curți și pământuri neproductive;
27,849 jugere și 104 orgii □ cu totul.

Rêsinariul are primărie comună, trei biserici românesce, dintre cari 2 de religia orientală 1 de religia gr. catholică (unită).

La aceste trei biserici se află 4 parochii; 3 de religia orientală, 1 de religia gr. cat. și o scôlă capitală românescă orientală.

În dependența Riu-Sadului se află o biserică românescă orientală, un paroch, o scôlă cu un învățatoriu și o móră a bisericei.

În anul 1870 s'au aflat în Rêsinariu locuitori 5569, în anul 1880, 5232.

În anul 1850 a avut scôla capitală de aici 5 învățatori și au învățat: băieți 207, fete 81, — cu totul 288.

În anul 1890 se află 6 învățatori și o învățătoare pentru lucrul de mână la fete.

La scôla sunt băieți dela 6 până la 12 ani 227, fete 217, — cu totul 444.

Afară de acésta la scôla de repetiție dela 13—15 ani băieți numai 8, fete 31.

Băieți și fete la scôla din Riu-Sadului au fost în anul trecut 1889, 46.

Studenți rêsinarieni la gimnasiile superiôre se află 5, în scôla militară de cadeți în Sibiu 1. La pedagogie în Arad 1, în Blaș 1.

Elevi la cursul instrucțiunei în economia rurală practică susținută cu spesele comitatului aici în Rêsinariu, din comunele mai depărtate 5. Rêsinarieni nici unul.

Învêțacei la meserii în Rêsinariu 4, în Sibiu numai unul, în Poplaca unul și în Seliște 1.

Instrucțiunea pentru industria de casă deja practisată la mai multe scôle românesce, aici până acum nu s'a introdus.

De catechisația adulților, de desrădăcinarea obiceiurilor stângace și ale desfrânărei, nimenea nu îngrijesce. Dumineca și în numeroșele sêrbători după prânđ, cărcimele sunt locurile lor de convenire.

Înainte de anul 1850 rêsinarienii aveau multe mii de oi, în turme dela 600 până la 2000 de capete, herghelii de cai și ciređi de vaci, pe care le pasciau în Basarabia și în România.

Astăzi sunt turmele lor mai mici, dela 100 până la 500 de oi și numai trei cu turme până la 600 de capete. Pe aceste oi din cauză, că în România prin multele arături câmpul de pășune s'a îngustat, ér arênda s'a mărit, vêra le țin pe munții Transilvaniei, tómnă, érna și primăvara, când nu este pământul acoperit cu néuă, pe teritoriile comunelor săsesci cu spese mari.

ÉR când este pământul acoperit cu néuă, la fên pe fênațele Rêsinariului. De aceea oile nici nu mai aduc folosul de mai înainte.

Herghelii de cai și ciređi de vaci nu mai sunt; afară de vacile, pe care le țin érna la curte; dar și din acestea primăvara cele mai multe se vêd așa de negrijite de pe omul simțitoriu îl cuprinde o întristare de traiul lor.

După cum se vede din consemnările oficiôse, în anul 1889 au avut rêsinarienii oi și berbeci de rudă (prăsilă) 10,429.

Înainte de anul 1850 aduceau rêsinarienii oi grase din România tómnă la 50 până la 60 de mii, din care după ce le tăiau făciau produse crude: sêu, lână și pei.

Sêu îl vindeau parte la fabrica de stearin din Sibiu, parte la săpunarii și luminarii din Sibiu, Cluș, S. Sebeș, Alba Iulia, Orêștie, Mediaș, parte la neguțatori anume veniți dela Pesta la Rêsinariu, cari pe lângă sêu cumpêrau peile, de multe ori și lâna. Asemenea aduceau rêsinarienii din România o cantitate însemnată de lână.

De câțiva ani din cauza conflictului vamal, din România nici oi nici lână nu mai aduc, și acele oiă pe care le taie sunt parte bêtrâne din turmele proprii, partea cea mai mare însé cumpêrate dela têrgurile din jurul Sibiului.

Dar nici nu sunt grase, și de aceea le taie mai mult pentru carne, pe care o duc aceia, cari se ocup,

cu afacerea acesta împreună cu alți precupeți cu căruțele lor la Sibiu spre vânzare.

Neguțatorii dela Pesta nu se mai arată prin Rășinari, pentru că nu le convine negoțul. Lâna pe care o produc acum își află vânzarea sa la locuitorii vecini din Cisnădie de fac viguri (pănură dură) din ea, ér peile la cetățenii din Reginal-săsesc. Puținul său îl cumpără fabrica de stearin din Sibiu și unii săpunari. (Va urmă.)

Varietăți.

* (Distincțiuni.) Maj Sa monarchul a distins pe ministrul-președinte austriac Taaffe numindu-l cancelar cesaro-austriac al ordinului leopoldin. Locul de cancelar al ordinului leopoldin n'a fost ocupat dela anul 1888, când venise vacant prin mórtea contelui Fr. Erenneville.

* (Alegere de deputat.) In cercul Sibiuului s'a ales deputat sinodal clerical, dl ases. cons. Moise Lazar.

* (Visita de adio a Escelenției Sale dlui ministru de agricultură cont. And. de Betlen). Escelenția Sa dl ministru de agricultură s'a hotărît a-și lua în persoană rămas bun dela comitatele, ce le-a condus în calitate de comite su prem. Din acest incident s'a convocat în Sibiu o adunare extraordinară a congregațiunii pe 5 Aprile la 10 ore a. m. Escel. Sa va fi întâmpinat la gara din Oca Sibiuului de o deputațiune a comitatului, ér la gara de aici din partea reprezentanței orașenesci și comitatense. La 10 ore, după-ce și ia rămas bun dela membri congregațiunii se vor primi deputațiunile. La 2 ore banchet în „Gesellschaftshaus“, ér sera conduct de facile. Bilete pentru banchet se predau pentru sibieni ađi, Joi, în cancelaria comunală, piéta mare, Nr. 11; pentru străini Sâmbăta înainte de prânđ. Pentru conductul de facile vor circula liste deosebite, Escel. Sa va plecá dimineața următoare la Brașov, unde i se pregătesc asemenea ovațiuni imposante.

* (Prințul Cuza.) Principele român Alecsandru Ioan Cuza în urma unui morb greu a reposat în capitala Spaniei, Madrid. Domnița Cuza a plecat la Madrid, Corpul îmbalsamat al prințului va fi transportat la București și se va înmormântá la proprietatea „Ruginósá“.

* (Academia română.) O fôie din București raportează:

Vineri la ședința publică a Academiei române a asistat și regele și regina cu principele Ferdinand. La intrare regele a fost întâmpinat de dl Cogălnicean, care în numele academicianilor a mulțumit Regelui pentru viul interes, ce-l pórta acestei instituțiuni. Se bucurá apoi, că póte salutá, și pe regina, protegétóra artelor și literilor. Spune apoi, că după propunerea dlui N. Ionescu, Academia a proclamat membru onorific pe principele Ferdinand regele mulțamesce pentru iubirea, cu care a fost întâmpinat aici. Bucuria este cu atât mai mare, cu cât ađi a venit cu principele, nepotul seu, pe care cu plăcere îl călăuzesce a iubi și a servi tot ce este pentru binele patriei române. Principele Ferdinand cetesce apoi un lung și bine stilisat și cu simț, scris discurs. După ce mulțamesce Academiei, că l'a ales membru, arată, că a învățat dela iubitul seu profesor, dl Páun, să iubescá și să cultive tot ce se atinge de istoria și literatura română. A cetit cu viu interes mai ales publicațiunile Academiei. Mulțumesce dlui Cogălnicean și ăice, că a fost fericit a cetí lucrările istorice a dlui Cogălnicean, lucrări, din cari s'au întărit în iubirea sa cătră acest popor mult în cercat, și căruia nici-odată nu i-a lipsit ómenii mari. Amintesce de Miron Costin și de Neculcea. Acest din urmă l'a fermecat mai ales. Spune apoi, că se simte fericit, că destinul i a fost se petrecá în acesta țără frumoasă. Se va silí a meritá iubirea țerei (aplause) și va căută să profite, că se aflá în mijlocul acestui corp înalt.

Episcopul Melchisedec cetesce apoi un studiu despre sobórele dela Iași și Sucéva (1640). P. S. Sa arată cu deamăruntul lupta între biserica ortodoxă și între cea catolică. Insistá mai ales asupra rolului ce biserica română a jucat pe aceea vreme, cum aici în principate era lupta cea mai mare. Descrie cum a fost aruncat în mare decătrá sultanul patriarchul Chirilos, care sunt cauzele dela soborul din Iași nu a participat nici un muntean (Voivodii erau certați) Dl Hașdeu citesce cuvintele „Asan“ și „asfințit“ din marea sa lucrare. Întrebat de regele, dl Hașdeu spune, că în curénd se vaférși cu litera A.

* (Esamenele la academia orientală.) Esamenele de la academia orientală din Viena s'au ținut în 18—24 Martiu n. a. c. cu 25 elevi, dintre cari 10 au trecut esamenul cu distincțiune și 10 cu rezultat laudabil. Numérul elevilor, cari au terminat studiul în acest an e de 8, cifra normală medie e de 5. În decursul celor cinci ani din urmă s'au înscris 30 elevi, dintre cari trei au părăsit, nefind din destul pregătiți. În același timp 29 de elevi, cari au făcut cursul de 5 ani, au fost admiși la esame-

nul consular; 9 dintrênși ocupá deja posturi de vice-consuli, ér 12 sunt „elevi consulari“. Pentru tómná devin vacante 8 locuri la academie. Se primesc tineri cari au absolvat gimnasiul și posed perfect pe lângá limba francesă una dintre limbile: romană, italiană, magiară ori slavă.

* (Medalie pentru merite) Fôia oficială publicá un Preainalt ordin, în puterea căruia se va putea conferi medalie pentru merite, câștigate în pace ori răsboiu.

* (Decentralisarea tabelor.) Ađi, Joi, se ține un consiliu de ministri, în care se statoresce proiectul definitiv în cestiunea centralisării tabelor regesci.

* (Pentru scólele macedonene.) Guvernul român, a înscris în buget suma de 140,000 franci ca subvențiune pentru scólele române din Macedonia. Comisiunea bugetară a camerei a urcat subvențiunea la suma de 180,000 franci.

* (Universitatea vienesă.) Universitatea din Viena a avut în decursul semestrului trecut 6060 ascultători și anume: 241 teologi, 1366 iuristi, 3105 medicinisti și 478 studenți în filosofie.

* (Echipamentul armatei române.) Ministrul român de resbel, dl general Vlădescu, a prezentat corpurilor legiuitoare un proiect de credit de 10,250,000 franci pentru echipamentul armatei.

Ministrul de răsboiu a depus pe biroul camerei și proiectul de lege pentru autorizarea unui credit de 15.000,000 franci necesari construcțiunii lucrărilor de fortificații.

Prin același proiect ministrul mai cere să fie autorisat a angajá la cas de trebuință întregul credit de 60.000,000 afectat celor patru ani ce mai sunt necesari pentru terminarea lucrărilor și a armamentelor forturilor.

* (Un alt conte în ruină.) În 15 Aprile se vor licitá la castelul contelui Marcu Bethlen din Tirimia mare tóte vitele, lemne, vin, tutun și biblioteca pentru datorie de 5400 fl.

* (Afacerea Farkas.) După o pertractare obositoare de 10 zile s'a publicat Marți la 11 ore sentința tribunalului din Timișóra în afacerea înșelătoriei cu loteria. Farkas, dimpreună cu complicitii fosti funcționari de loterie Sobovici și Puspöky sunt condamnați la închisóre pe 8 ani, colectantul Hergatt pe trei și dna Telkesy pe 2 ani.

Academia română.

Sesiunea generală din anul 1890.

Raportul secretariului general asupra lucrărilor făcute în anul 1889—90.

(Înceere.)

11. Cu ocaziunea formării bugetului statului pentru anul 1889—90, comisiunea bugetară a camerei, în proiectul seu, a redus subvențiunea publicațiunilor Hurmuzaki, la 10,000 lei din 33,000, cât se acordase în anii precedenți. Delegațiunea academiei, spre a lămurí guvernul și camera asupra importanței ce este de a se continuá acestei mari publicațiuni istorice cu aceeași subvențiune ca și în anii trecuți, s'a grăbit a tipări o scurtá espunere asupra acestei lucrări, de când ea se aflá sub administrarea academiei; espunerea tipărită a fost împărțită membrilor corpurilor legiuitoare. S'a făcut guvernului o relațiune și mai amănunțită asupra întrebării fondurilor puse spre acest scop la dispozițiunea academiei, și, mulțumită apărării căldurose făcută în camera de venerabilul nostru președinte, susținut fiind și de dl ministru al instrucțiunii publice Constantin Boerescu, subvențiunea de 33,000 lei a fost restabilită în buget.

Pe lângá raportul de față se anecesă espunerea tipărită cu aceea ocaziune.

12. Situațiunea actuală a tipăriturilor executate din publicațiunile istorice Hurmuzaki se resuméză în următorea tabelă:

a) Din Documente istorice privitoare la istoria românilor s'a tipărit în 4°:

Docu- mente	Adaușe de Academie	Cóle tipărite	Anii	Volume
553	553	92	1199—1345	I p. 1.
666	666	105	1346—1450	I p. 2.
722	722	94	1451—1575	II p. 1.
302	302	42	1451—1575	II p. 2.
443	443	79	1576—1599	III p. 1.
563	563	76	1576—1600	III p. 2.
629	629	93	1600—1649	IV p. 1.
732	732	91	1576—1650	IV p. 2.
362	362	72	1650—1699	V p. 1.
475	475	54	1650—1699	V p. 2.
355	355	90	1700—1750	VI
308	308	76	1750—1818	VII
1,414	1,414	135	1518—1780	I
988	988	101	1781—1814	II
208	208	77	1709—1812	III
5,998	5,998	1,277	8,715	Volume 15

b) Din Fragmente sunt tipărite în 8°

Tom.	I	de	20	cóle
"	II	"	16	"
"	III	"	33	"
"	IV	"	25	"
"	V	"	31	"
125 cóle				
Tom. I	traducere română de 34 "			
Total 146 cóle				

IV. Colecțiunile științifice.

Biblioteca și celelalte colecțiuni științifice ale academiei au continuat a se îmbogăți și în anul trecut. Comisiunea bibliotecii ve va prezentá relațiunea sa amănunțită despre creșterile colecțiunilor noastre. Aici ve voui aduce la cunoscință numai câte-va fapte de o deosebită însemnătate:

Mulțumită zelului, cu care dl profesor C. Erbiceanu cercetéză vechile monumente ale culturai noastre literare, d sa a avut fericita ocaziune de a afla la mânăstirea Ciolanu un esemplar complet din Tetravanghelul tipărit românesc de diaconul Coresi, la Brașov, în anul 1560; acest prețios esemplariu, singurul, care s'a păstrat complet dintr'acéstă carte a fost depus de dl Erbiceanu în biblioteca noastră.

Un bogat și prețios dar de documente istorice din secolii XV—XIX a fost făcut academiei de dna Esmeralda Cimara născută Balș.

V. Concursurile.

În sesiunea acestui an academia are a dá următorele premii:

1. Premiul Năsturel-Herescu diu seria B de 4,000 lei, care este a se acordá unei cărți scrise în limba română cu conținut de ori-ce natură, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuariu până la 31 Decembre 1889.

2. Premiul statului Lazăr de 5,000 lei, care este a se acordá unei cărți scrise în limba română cu conținut științific, care se va considerá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuariu 1888 până la 31 Decembre 1889, s'au celei mai importante invențiuni științifice făcute dela 1 Ianuariu 1888 până la Decembre 1889.

La concursurile acestor două premii s'au prezentat următorele publicațiuni:

a) Pentru premiul Năsturel Herescu din seria B:

1. I. de Onciul, Manual, de întroducere în sântele cărți ale Testamentului vechiu Cernăuți 1889.
2. C. Dimitrescu, Quatuors pour 2 violons, alto et violoncell. No 1—5 Leipzig.

b) Pentru premiul statului Lazăr:

3. Anonim. Photometrul automatic. 1 br. poligrafiată.
4. I. V. Barcian, Viața lui Marcu Tulliu Cicero cu deosebită privire la corespondența sa epistolară. Timișóra 1889.
5. P. Radian, județul Bacău. Studiu agricol și economic. București 1889.
6. A. Urbeanu, Apele potabile din București din punctul de vedere chimic și microbiologic. București 1889.
7. M. Gr. de Bonachi, Anakreon, cântece lirice. Teest și traducere cu note espicative. Galați 1889.

3. La concursul premiului statului Eliade-Rădulescu de 5,000 lei, pentru care a fost publicat subiectul: „Istoria scólor în țările române în prima jumătate a secolului XIX până la anul 1864“ — s'a prezentat un singur manuscris în 7 volume, având titlul pe tomurile I—VI „Analele culturai române“, ér pe tom. VII „Analele culturai naționale“, Manuscrisul pórta devisa: „Dona praesentis, cape, laetus Horae“.

4. La concursul premiului Asociațiunii Craiovene pentru desvoltarea învățământului public, de 1,500 lei, s'au prezentat următorele publicațiuni:

1. Dr. P. Pipoș, Metodica scólei populare. Partea I—II Arad 1887, 1889.
2. G. S. Ioneanu, conducătoriu al învățatoriului. București 1887.
3. P. Dulfu, Etica sau morală filosofică pentru scólele secundare de ambele secse. București 1889.
4. S. Ștefănescu, Biologia. Curs elementar de întroducere în studiul ființelor vii, redactat și demonstrat pe figuri pentru elevii și elevele claselor secundare inferioare. I. Zoologie. Edițiunea II—II. Botanica. Ediț. I.— București 1889.
5. S. Ștefănescu, Mineralogie. Curs elementar de întroducere în studiul mineralelor, redactat și demonstrat pe figuri pentru elevii și elevele clasei a III secundare. București 1889.
6. S. Ștefănescu, Fisiografie. Curs elementar de întroducere în studiul naturii, redactat și împărțit în 48 lecțiuni cu 77 figuri, pentru elevii și elevele clasei I-a secundare. Ediț. III. București 1889.
7. Sofia I. Stoenescu, gramatica limbei române. Etimologia, lucrută pentru usul clasei a II primare de ambe secse. București 1888.

Tóte publicațiunile și manuscrisurile prezentate la concurs au fost trimise comisiunilor însărcinate cu studiarea lor.

Secretariu general:
D. Sturdza.

Loterie.

Mercuri în 2 Aprile 1890.

Brünn:	13	36	7	2	5
--------	----	----	---	---	---

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Martiu 1889

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Obligațiuni urbariale transilvane	—	—
Acțiuni de bancă de credit ung.	347.—	348.—
Renta de aur ung. de 4%	101.50	100.70
Renta ung. de hârtie	98.—	97.80
Galbin	5.63	5.62
Napoleon	9.45 1/2	9.46

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA.”

Bilanț în 31 Decembre 1889.

Table with columns: Activa, fl. cr. (left side of balance sheet)

Table with columns: Passiva, fl. cr. (right side of balance sheet)

Wilhelm Bruckner m. p.

Dr. A Brote m. p.

Bilanțul de sus s'a aflat în consonanță cu registrele respective.

Sibiu, în 15 Martiu, 1890.

Consiliul de reviziune:

Arnold Friedsmann m. p.

George Mike m. p.

Dr. Ioan Nemes m. p.

[328] 1—1

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi magy. kir. törvény szék közhirrre teszi, hogy Bolkács község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt Bátor Apor Zoltán törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás határidejéül az 1890 évi június 3-ki d. előtti 8. órája Bolkács községbe a községi irodába tüzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknél betekintheik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 évi márczius 24-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, elnök.

Májai, jegyző.

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy Radnoth község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt Br. Apor Zoltán törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás határidejéül az 1890 évi június hó 9-ik napjának d. e. 8 órája Radnoth községbe a községi irodába tüzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknél betekintheik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 évi márczius 24-én tartott üléséből.

Nagy Lajos, elnök.

Májai, jegyző.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types (Tren de persoane, Tren accelerat, etc.), and departure/arrival times.

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.